

ਸ਼ਿਵ ਗੰਗਾ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਸੀਡਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ

ਰਾਮ ਭਵਨ, ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਭਵਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਬਾਲਸਮੰਦ ਰੋਡ, ਹਿਸਾਰ-125001 (ਹਰਿਆਣਾ) / ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ 70159-27772

ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ

ਭਾਰਤੀ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਚੌਲ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਭੋਜਨ ਹੈ। ਇਹ ਖੰਡ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੌਲ ਇੱਕ ਆਸਾਨ, ਪਚਣਯੋਗ ਅਤੇ ਸੁਆਦੀ ਭੋਜਨ ਹੈ।
ਬਾਸਮਤੀ, ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਚੌਲ, ਵਧੇਰੇ ਪਚਣਯੋਗ ਅਤੇ ਸੁਆਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਬੂ 2-ਐਸੀਟੀਲੀਨ
(1-ਪਾਇਰਾਜੋਲੀਨ) 2-ਏਪੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਕੂਲ ਉਪਜ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਨ:

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ:- ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਚੀਕਣੀ ਅਤੇ ਚੀਕਣੀ ਦੋਮਟ ਮਿੱਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਮਟ ਜ਼ਮੀਨ ਝੋਨੇ ਲਈ ਉੱਤਮ ਹੈ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ 5 ਤੋਂ 9 ਪੀਐਚ (PH) ਮੁੱਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ:- ਮਈ ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਪਲਟਣ ਵਾਲੇ ਹਲ (SOIL TURNING PLOUGH) ਨਾਲ ਵਾਹ ਕੇ ਟਰੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਟਿਲਰ ਨਾਲ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਾਹੋ। ਜ਼ਮੀਨ ਘਾਹ-ਫੂਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਖਾਦ ਅਤੇ ਉਰਵਰਕ (ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ) ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿਓ। ਕੁਆਲਿਟੀ (KWALITY)

ਨਰਸਰੀ ਬਿਜਾਈ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਨਰਸਰੀ ਦੀ ਬਿਜਾਈ:- ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਬਾਸਮਤੀ, ਗੈਰ-ਸੁਗੰਧਿਤ ਅਤੇ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਨਰਸਰੀ ਬੀਜਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਾਂ 15 ਮਈ ਤੋਂ 7 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਏਕੜ ਝੋਨੇ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ ਕੇ 18X3 ਮੀਟਰ ਦੀਆਂ 5 ਕਿਆਰੀਆਂ ਬਣਾਓ।

ਖਾਦ ਅਤੇ ਖਾਦ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਖਾਦ ਅਤੇ ਉਰਵਰਕ:- ਖੇਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ 600 ਕੁਇੰਟਲ ਗੋਹੇ ਦੀ ਖਾਦ ਪਾਓ, ਜੇਕਰ ਗੋਹੇ ਦੀ ਖਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰੀ ਖਾਦ ਜੰਤਰ (ਢੈਂਚਾ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਕਾਰਡ (SOIL HEALTH CARD) ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਦ / ਉਰਵਰਕ ਪਾਓ। ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਰਵਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮਾਤਰਾ 50 ਕਿਲੋ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ (130 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ), 24 ਕਿਲੋ ਫਾਸਫੋਰਸ (150 ਕਿਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰ ਫਾਸਫੇਟ) ਅਤੇ 24 ਕਿਲੋ ਪੋਟਾਸ਼ (40 ਕਿਲੋ ਐਮ.ਓ.ਪੀ. ਅਤੇ 10 ਕਿਲੋ 21% ਜ਼ਿੰਕ) ਅਤੇ ਬਾਸਮਤੀ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ 36 ਕਿਲੋ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ (60 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ), 12 ਕਿਲੋ ਫਾਸਫੋਰਸ (72 ਕਿਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰ ਫਾਸਫੇਟ) ਅਤੇ 10 ਕਿਲੋ ਜ਼ਿੰਕ 21% ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦਾ \$1/3\$ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ, ਪੋਟਾਸ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਖੇਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵੇਲੇ ਪਾਓ। ਡੋਨੇ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਨੂੰ ਅਮੋਨੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੋਨੇ ਵਿੱਚ \$2/3\$ ਹਿੱਸਾ ਯੂਰੀਆ ਪਨੀਰੀ ਲਾਉਣ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਪਾਓ।

ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ:- ਬਾਸਮਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ 8 ਕਿਲੋ/ ਏਕੜ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੁਗੰਧਿਤ/ ਪਰਮਲ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ 12 ਕਿਲੋ ਬੀਜ ਵਰਤੇ।

ਬੀਜ ਉਪਚਾਰ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਬੀਜ ਦੀ ਸੋਧ:- 10 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਲੋ ਨਮਕ ਪਾ ਕੇ ਘੋਲ ਬਣਾ ਲਓ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ 2-3 ਕਿਲੋ ਬੀਜ ਪਾ ਕੇ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਹਲਕਾ ਬੀਜ ਕੱਢ ਲਓ। ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਟੀ.ਐਲ. ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਬੀਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਝੋਨੇ ਦੇ ਬੀਜ ਨੂੰ 5 ਗ੍ਰਾਮ ਐਮੀਸ਼ਾਨ + 1 ਗ੍ਰਾਮ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਸਾਈਕਲੀਨ ਦੇ 10 ਕਿਲੋ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਸੁਕਾ ਕੇ ਬੀਜੋ।

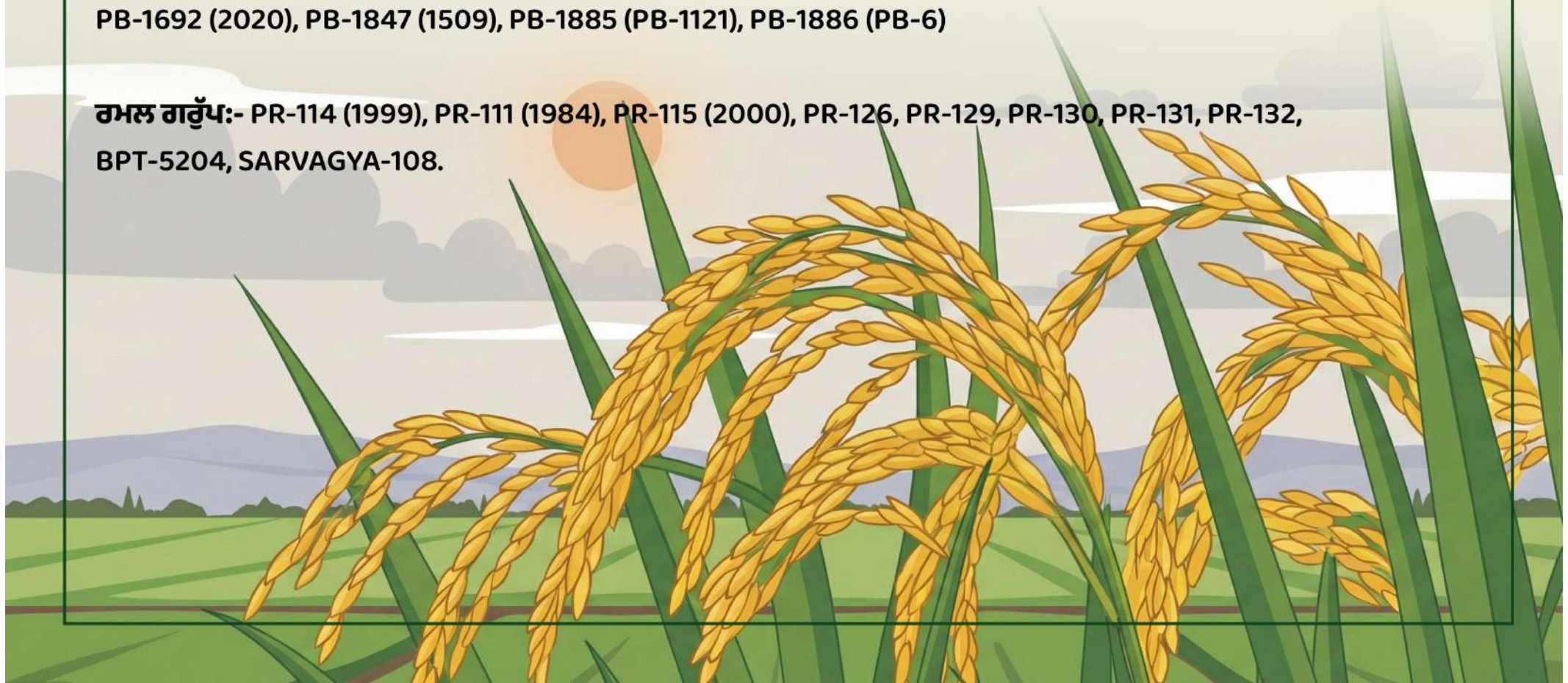

ਕਿਸਮ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਕਿਸਮਾਂ:- ਬਾਸਮਤੀ ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ PB-1121 PUSA SUGANDH 4 (2005), PB-6 (PUSA-1401) (2010), CSR-30 (2001), PB-1509 (2013), PB-1718 (2017), ਪੰਜਾਬ ਬਾਸਮਤੀ 4 (2018), PUNJAB BASMATI 5 (2018), PB-1692 (2020), PB-1847 (1509), PB-1885 (PB-1121), PB-1886 (PB-6)

ਰਮਲ ਗਰੁੱਪ:- PR-114 (1999), PR-111 (1984), PR-115 (2000), PR-126, PR-129, PR-130, PR-131, PR-132, BPT-5204, SARVAGYA-108.

ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਤਰੀਕਾ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਪਨੀਰੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ:- ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਕੇ ਪਡਲਰ ਜਾਂ ਰੋਟਾਵੇਟਰ ਨਾਲ ਕੱਦੂ ਕਰ ਲਓ। ਪਨੀਰੀ ਪੁੱਟਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਰਸਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਨੀਰੀ ਪੁੱਟਦੇ ਸਮੇਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾ ਟੁੱਟਣ। 25-30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪਨੀਰੀ ਪੁੱਟ ਕੇ, ਧੋ ਕੇ 10-15 ਮਿੰਟ ਇਸ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੋ-ਦੋ ਪੌਦੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਬਾਸਮਤੀ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ \$20\TIMES15\$ ਸੈਂ.ਮੀ. ਅਤੇ ਨਾਨ-ਬਾਸਮਤੀ \$15\TIMES15\$ ਸੈਂ.ਮੀ. ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਓ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਏਕੜ ਡੋਨੇ ਵਿੱਚ ਬਾਸਮਤੀ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ 1,33,000 ਪੌਦੇ (33 ਪੌਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਮੀਟਰ) ਅਤੇ ਪਰਮਲ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ 1,73,000 ਪੌਦੇ ਯਾਨੀ (44 ਪੌਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਮੀਟਰ) ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਨਦੀਨ ਕੰਟਰੋਲ:- ਝੋਨੇ ਦੇ ਨਦੀਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

ਸ. ਨੰ.	ਰਸਾਇਣ ਦਾ ਨਾਮ	ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਿਧੀ
1.	12 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਬੁਟਾਚਲੋਰ (ਮਚੈਟੀ), ਡੇਲਕਿਓਰ ਮਿਲਕਕਿਓਰ	ਪੌਦਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ 2-3 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ 60 ਕਿਲੋ ਰੇਤ
2.	ਥਿਓਬਨ ਕਰਵ ਸੈਟਰਨ ਦਾਣੇਦਾਰ 12 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ ਏਕੜ	- ਕਰੋ -
3.	ਪੈਂਡੋਮੈਥਲੀਨ ਸਟੈਂਪ 12	- ਕਰੋ -
4.	ਨਾਮਜ਼ਦ ਸੋਨਾ	ਜੇਕਰ ਨਮੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 22-25 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 120 ਮਿ.ਲੀ./ ਏਕੜ

ਸਿੰਚਾਈ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਸਿੰਚਾਈ:- ਝੋਨੇ ਦੀ ਵਧੀਆ ਫਸਲ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਭਰਿਆ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਹਫਤੇ ਨਵਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 15-20 ਪਾਣੀ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ।

ਬਿਮਾਰੀਆਂ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ:- ਝੋਨੇ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਗਲਣ FOOT ROT - ਬਕਾਨੀ (ਕ) ਬਕਾਨੀ:- ਕੁਝ ਪੌਦੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 5-6 ਇੰਚ ਉੱਚੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਿਥਰੈਲਿਕ ਐਸਿਡ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਪਨੀਰੀ ਨਾ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿਓ, ਬੀਜ ਸੋਧ ਕੇ ਬੀਜੋ। ਬੀਜ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਝੋਨੇ (PADDY) ਦਾ ਬੰਟ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬੀਜ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬੀਜ ਵਿੱਚ ਬਕਾਨੀ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਲਈ ਬੀਜ ਉਤਪਾਦਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬੀਜ ਵਪਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਬੀਜ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਇਲਾਜ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਬਿਮਾਰੀਆਂ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ:- (ਖ) ਬੈਕਟੀਰੀਅਲ ਲੀਫ ਬਲਾਈਟ:- ਪੱਤਾ ਪੀਲਾ ਹੋ ਕੇ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਭ ਸੁੱਕਦੀ ਹੈ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਕਿਸਮਾਂ ਲਗਾਓ। (ਗ) ਆਭਾਸ਼ੀ ਕੰਡੂਆ - FALSE SMUT, ਹਲਦੀਆ ਰੋਗ:- ਕੁਝ ਦਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦਾਣੇ ਫਟਣ 'ਤੇ ਹਲਦੀ ਵਰਗਾ ਪਦਾਰਥ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। 500 ਗ੍ਰਾਮ ਸੀਓਸੀ (COC) ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 200 ਗ੍ਰਾਮ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛਿੜਕੋ।

ਜਾਂ: -

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ:- (ਘ) ਕੀੜੇ:- ਜੜ੍ਹ ਦੀ ਸੁੰਡੀ ਲਈ 10 ਕਿਲੋ ਕਾਰਬੋਰਿਲ ਡਸਟ ਜਾਂ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਡਾਈਕਲੋਰੋਵਾਸ ਦਾ 200 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ । (ਙ) ਗੰਧੀ ਬੱਗ - ਮੱਛਰ:- ਮਲਗਾਂ:- 10 ਕਿਲੋ / ਏਕੜ ਮਿਥਾਈਲ ਪੈਰਾਥੀਓਨ 2% ਡਸਟ ।

ਹਰੀ-ਹਰ ਸੀਡਸ" ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਫਾਰਮ, ਹੋਰ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਲਵਾਯੂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਵਧੀਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਫਸਲ ਲੈਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਕ੍ਰਿਸੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਕ੍ਰਿਸੀ ਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈ ਕੇ ਉੱਨਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਪਣਾਉਣ।"

